

ССКП Кийн Комитетыгар, ССРС Министрэдэрин Советыгар

ССКП Кийн Комитета уонна ССРС Министрэдэрин Советы
«Комбинормовой промышленность үлэтин тупсарар дыһал-
лар тустарынан» уураах ылыннылар.

Уураах ийин, республикалардаагы, ыраайдардаагы
уонна уобаластардаагы хаһыаттарга бэчээттэннэ.

ССТА.

Официальный отдел

КУОТАЛАҤЫ ТЭРЭЭНИН ТУПСАРЫАХХА

ССКП райкомун бюрота «1972
юбилейдаах сылга тыа хаһа-
йыстыбатыгар сайынҥы үлэлэр-
гэ производственной коллектив-
тар ылыммыт эбэһээтэлистити-
бэлэрин толорууларын түмүгүн ту-
һунан» боһпуруйу кэрдо.

Юбилейдаах дыл эбэһээтэли-
стибэлэрин толорууга оройуонга
көккэ ыгырыаалар, үрдэтиллибит
эбэһээтэлиститибэлэр ылыммыт
бытара. Калинин аатынан кол-
хоз механизатордара саахы
ыһыаһы кылгас агрономической
бөлүөххө бүтэрэргэ таһаарыт
ыгырыааларын чыэстээхтик тө-
лөрбүттэра, сэттэ хонук иһигэр
колхоз ыһыаһын бүтэрбитэ. Эри-
лик Эристин аатынан колхоз
Хопторогоору биригээдэтин ман-
ныксыттар сайынҥы түөрт
ыйга үүтү ыһыаһыга таһаарыт
ыгырыааларын толорууга бири-
гээдэ салалтаты, партийнай тө-
риятэ тэрийэр үлэни биллэрдик
тупсарбыттара.

Субуруускай аатынан совхоз
Болтонгоогоу отделиниета отто-
һуонга таһаарыт ыгырыаа от
үлэтин тэрийиңгэ улааххы хам-
сааһыны өтөрдө. Отделение ба-
ларан ыйын 1 күнүгэр оттоһуон
сыллаагы былаанын 104,2 бы-
рыһыан толорон ыгырыааһын
чыэстээхтик толордо. Ордук үр-
дүк көрдөрүүлэри Седаницев
В. П., Егоров Н. Е. сэлэйэр лве-
нолара ситистилэр.

Ленин аатынан колхоз Одьу-
лууинаагы үрдүк үүнүү ээһотта
кылгас бөлүөххө бурдугу сүтүгэ
суох хомуйарга ыгырыаа таһаа-
ран 12 үлэ күнүгэр 875 гектар
сири быстаран хас биридии гек-
тартан 15,3 центнер бурдугу
ылла. Комбайнердар Яковлев
Н. Е., Артемьев С. С., Пинигин
Д. Д. республикатаагы совхуор
уусулубуйатын толорон бириэни-
бэлэри ылдылар.

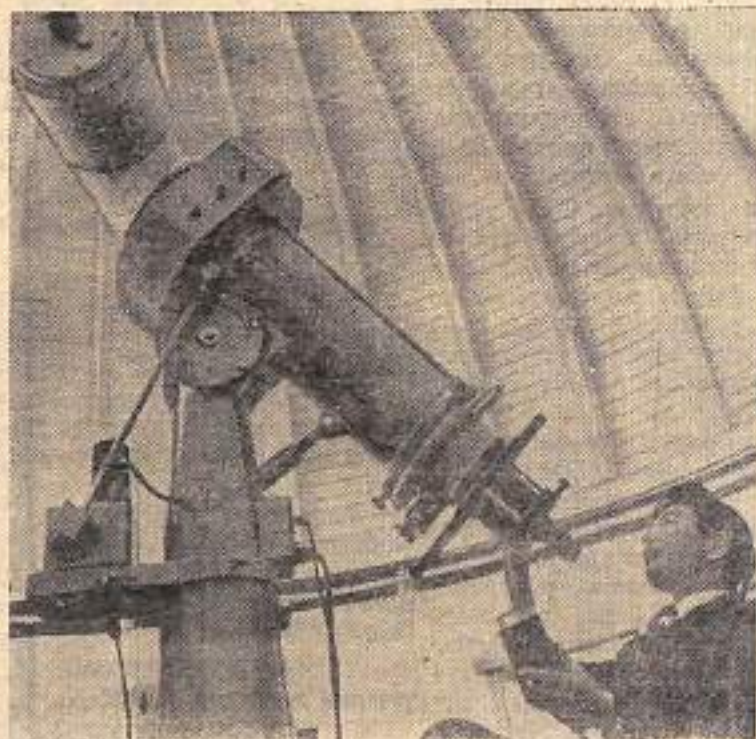
Бүрө ийини тэжинэн таһаар-
быт ыгырыаалары толорууга
элбэх итэвэстэр тахсалларын ба-
лиэтэтэ. Калинин аатынан кол-
хоз (председатель таб. Дьячкова-
ская П. П., партком секретара
таб. Оконешиков М. С.) Мара-
лааһытаагы биригээдэтин уойар
ыччат сүөһүтүн бостууктарын
социалистической эбэһээтэлисти-
бэлэрин толорууга тэрэһини үлэ-
лэр ытыллыбатылар. Ыгырыа-
лаах алено сүөһүлэригэр үчүгэй
мэчирэһинээх сир барылыбэста,
контрольнай ыйааһын олохто-
мото. Дыла баччатыгар джэри
түмүк тутуһуу бүтэһиктээх ак-
саана оһоһулла илик. Сүөһүнү
уотуу тэриллибэтэ. Бу ыгырыа-
ны колхоз иһигэр да, атын ха-
һаайыстыбаларга да нилэ хаба-
н ылаан сүөсүһүттэр ортолоругар
өйөөһүн олохтомото. Дэлгэр,

ыгырыаа ымылаан бараа бөлүөх-
кылариллибэтэ.

Хопторогоу биригээдэтин сайын-
ҥы ыйдарга ылыммыт үрдүк
эбэһээтэлиститибэлэрин ылыммыт
сыттарга өйдөтүү-тэрийиң ыраа-
рынан ситэтэ суох ытыллыһа.
Субуруускай аатынан совхозка
(директор таб. Жебсанн В. Х.,
партком секретара таб. Криво-
шапкин А. М.) үрдүк үүт иһин
охсуһуу тэрэһинин мөлтөһүттэ-
рин түмүгэр, ыгырыааһаа Хоп-
торогоу сайынҥы түөрт ыйга
биридии ынахтан 1012 кг үүтү
ытабыт буолааһына, торус ый
устатыгар 900 кг эрэ үүт ыанна.

ССКП райкомун бюрота ийини
ки өртүгэр таһаарыаалар ыгы-
рыаалары өрдөтөн бэлэмнээх,
кийи туолуутун хааччылар бары
дыһаалары кэмгэр ылаан, хон-
туруулу уонна көмөнү быһаа-
наахтык олохтоон кийи туолуу-
тугар колхозтаахтары уонна сов-
хоз работайдарын түмэ тардала-
рыгар хаһаайыстыбалар сала-
йааччыларын, парткомнар секре-
тардарын соруудахтаата.

Бары ылыммылар ыгырыаа-
ры уонна социалистической эба-
һээтэлиститибэни толорууну тэри-
йиңгэ колхозтар бырабыллан
ыаларыгар, совхоз дирекцияты-
гар, партийнай муһыахтарга
уонна нэһилиэк Советын, проф-
союз мөсткөмүн холбоһуктаах
муһыахтарыгар туһааннаах
дөһөнөр отчуоттарын итэргэ
уонна көмөнү, тэрийэр үлэни ха-
ра маннайыттан былааннаахтык
олохтуурга соруу турорууһуна.

Пароднай Геглибана тэриллибэтигэр 48 тил ааста. Дойду ба-
ра оттуонун чөлөһү сайынна. МНР-га буюу элбэх илгичтүгү-
даах Наукалар академиялара үлэлиир.
Спикерка: астрономической институт.

ВАРЫ ДОЙДУЛАР ПРОЛЕТАРИ ЯДАРА, ХОЛВОБУНУ САҤА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОННААҤЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОН НААҤЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

1931 сыл алтынньы
15 күнүттөн тахсар

№ 142 (4253)

1972 сыл. Сэтинньи 25 күнэ
СУБУОТА

Сыаната
2 харчы

Улуу юбилей чыэһигэр
Ийэ дойдуну эрэннэриилэрбитин
дыһалаан чингэтэбит

БЭЙЭ КУУҺУНЭН

Этүт оройуоннаагы комбинна-
га от ийиттан саралаан бэйэтин
күүһүнэн 10 мисэтэлээх тараһы
кылгас көм ийинэн тутан үлэбэ
кылларда. Саҥа тараж тутуу-
гар биригээдэ тэриллиэ Насаров
Гавриил Алексеевич салаататынан
рабочайдар бары дьобуурдарын
уран үлэлэтиллэр.

Тараһы үлэбэ кылларын суол-
татын ойдоон, коллектив хас да
төгүллээх субьотунуһуктары та-
һийиң үлэ барытын биллэрдик
үлэһэттэ. Бу үлэбэ суолта ба-
йылыбэтин механик Гоголев
А. В. көдүлэһиниһин тараһы
иттэр системаны коорутунай
тотельнайтан кылларан Октябрь
бырааһыныһытын кэмгэр таһан,
электрической проволоу тардан
үлэбэ кылларынга күртүмнээх
дэлээр барыаттарга да көрдөрөр.

Этүт комбинаттын тракторис-
тара уонна шофердара техника-
ны үйэлээхтик уонна таһаарыа-
лаахтык үлэлэтингэ үчүгэй ба-
аны ылдылар.

Коллектив күүһүнэн тутулу-
бут саҥа, сырдык, сылаас тараж
үлэбэ кийрингэ юбилейи көрө
биригээдэтин буолар.

БИҤИГИ КУРР.

ССКП райкомугар, райсовет исполкомугар

Коммунальной предпритиелар уонна тупсаран оноруу
комбинатын коллектива ССРС тэриллибитэ 50 сыла туолуу-
тун чыэһигэр социалистической куоталаһыагы ийирсэн ту-
ран, 1972 сыл сэтинньи 20 күнүгэр 289,9 тыһ. солк.
үлэни онорууга ылыммыт үрдэтиллибит эбэһээтэлиститибэтин
296,8 тыһ. солкуобайынан толорон, эбэһээтэлиститибэтин 102,3
былааны 103,7 бырыһыан толорбуппутун рапордыбыт.

Ити иһигэр баанньык үлэтин былаана 123,3, гостиница
110, сромуннэһин 108,1, ол иһигэр капиталнай өрө-
мүөнэ 100, тупсаран сноруу былаана 103,2 бырыһыан туол-
дулар.

Комбинат коллектива былааннары аһара толорууга сап-
гыы өрө күөрүүлээхтик үлэлиир.

С. ДЯЧКОВСКАЯ,
комбинат начальнига.

И. ПОПОВ,
партийнай тэриптэ секретари.
Е. ПРОТАСОВ,
местном председател.

ЫАЛДЫТТАРЫ КУУТЭВИТ

Бүгүн бэйиңгэ БЫСЛКС КК спортивной
делегацията кэлэргэ күтүллэр. Делегация састааһы:

С. А. Преображенский—спорт алта көрүгэр масте-
тар, ССРС үтүөлээх тренеры. Кийи Чурапчыга 1969
сыллаагы саас эһиэ көлө сылдыбыта. Роман Дми-
триев кэлин, Советской Армияга сулууспалыыр ка-
мигэр, кийи салалтатынан эрчиллэр.

Роман Дмитриев—Чурапчытаагы оро спортивной
оскуолатын бүтэрбитэ. Дойду көңүл тустууга түөрт
төгүллээх чемпиона, Европа чемпиона, аһары чэпчэ-
ки ыйааһына Мюнхеннаагы Олимпийской оонһуу-
лар кыайылаахтара.

Геннадий Страхов—Мюнхеннаагы Олимпийской
оонһууларга көңүл тустууга 90 килограмма джэри
ыйааһынаахтарга үрүң көмүс призер.

Делегация бийити оройуонмутугар үтүс көрсүһүү-
лэргэ сылдыа, советской спортсменнар XX Олим-
пиадага килбиһинээх ситиһимэлэрин пропагандалыа
уонна спорт сайдымытын туһунан делегация чылиэн-
нэро бэйэлэрин санааларын атастаһахтара.

Сенен СЕМЕНОВ

ЧУРАПЧЫ ТУСТУУГА

Чурапчы тустууга,
Чугуйбат буолуохтаах,
Халсыһы уустугар
Харданы булуохтаах!

Охтуохча да иһэн
Очкотун эһиэхтээх,
Чыһырмах иһиниэ
Чыһытайдан тэйиэхтээх.

Утары туттарга
Уон араас албастаах,
Ыбылы тутарга
Ытарга тарбахтаах.

Күөрчэхтин эргитэн,
Күөрэтэ элгитэн,

Сылайбат киһилээх,
Сылбарга кийрэннээх,

Тустарын сарана
Иһигэр быһаппастан,
Тууһуран бырахсар
Иһигэр буорахтаах.

Күөркүңгэ эрчиллэн
Күөрсүнүн аһымынар,
Күөрэххэ эрийсэн
Көбүөргө аатырар.

Чурапчы тустууга
Чугуйбат дүжкүөрдөөх,
Халсыһы уустугар
Харданы биэрнэхтээх!

1972 с.

МОНЦАМЭ—ССТА фотолара.

Чурапчыга тутуу, ухаастага 1957 снллаахха тэрлэллбита. Маннай тэрлэллэргэр, снччх, икки аттаах, уонча болуотун- ньуктаах эгэ.

Сага тэрлэлтэ ииники сайдар кэскили мччат болуохтаахын таба өйдөөн, өччөөтөөү салаата түрүрөсөн, комсомол райкома комсомольскай, путевианан ыччаттары ышпыта. Аренин Е. А., Макаров П. П., Местников Е. Д., Попов И. Е., Неустроев А. М., Артемьев И. С., Шадрин С. А. уо.д.а. комсомольскай путевианан тутууга бастакынан кэлбүтөрө. Ити курдук 1958 сылтан маннайгы мччат биригээдэтэ тэрлэллбита. Кини биригээдэн- ринэн комсомолец Макаров П. П. анымыта.

Тутууга бастакынан кэлбүт ыччаттары тэрлэлтэ маннайгы ыраахаттар, үлэ ымыатын са- таабат буолуу, онуоха эбии тол, инчэрэй маһы агардас илии күүбүдүн соһуу, көтөвүү, суо- руу дьулаппатахтара. Өсөө ум- сугубан туох-баар күүстөрүн, сатабылларын үлэбэ дьүкүөрдө- рин ууран, былааннаах соруах туолуутун ситиһэн испиттөрө. Кинилэргэ Потапов С. В., Пани- тин П. К. курдук опыттаах бо- луотунньуктар сүбэлэрэ, көмөлө- рө тирэх буолбута.

Чурапчыга маннайгы мөн- димэниэх 8, онтон 16 кварти- ралаах олорор дьалар, амбула- тория корпустара дьэндөһөн бар-

Болуотунньуктан — тутуу специалиһыгар

быттара. Тутуу үлэте — өмөс са- маатаахха бөрөстүү, саха бы- лыргыттан бөйөтүн дөйдүтүн ма- Һынан үлэллэр үлэтин курду- гун иһин, ис-дөһүгэр ыраахын, уустуктардаах, бөйөтэ-бөйөтү- тэн ситиһиэх, кинини үөрдэр- хомотор, түбүктээх, быдаһык- таах күннөрдөөх үлэ. Ол да иһин ыччаттар үлэ ыраахатта- рын баһылыырга, үлэниг күүбү, тутуу матырыйаалларын аттаран туруорарга, сөптөөхтүк орос- куоттууруга, иуормаларын билэр- гө иллэг бириэмэни бөйө би- лэтин үрдэтигэ аныырга кы- Һамниттара. Сөрөхтөр кнэһэни рабачай-ыччат оскуолатыгар үөрөмниттэрэ, сөрөхтөр куру- һуоктарга дьарыктанан тутуу үлэтин араас көрүгөр идэни баһылаан испиттэрэ. Бастыһнар коммунистическай үлэ удар- нытын аатын ылыыттара. Үгүс- тэр курстары, сөрөхтөр спе- циальнай оскуоалары бүтөрөн, тутуу специалистара буоллулар.

Маннайгы куюнньук Хоюта- нов В. И. Якутскайга механика- тар курстарын бүтөрөн, үгүс техниканы үлэлэппитэ, элбэх механизаторскай кадрдары ил- питэ. Макаров П. Т., Варламов И. И. курдук бастын транторис-

тар үүмүттэрэ. Аренин Е. А. сантехник идэтин баһылаан, монтажниктар биригээдирдэрэ, Попов И. Е. экскаваторщик, биригээдир Неустроев А. М. крановщик, дружибист идэлэрин баһылаабыттара.

Артемьев И. С. бастын об- щественник быһыматынан кол- лективныгар үрдүк авторитеты ылыыта. Үүнэн иһэр үлэһити

ҮЧҮГЭЙ ДЬОН — тукукан — КЭЛСИИВИТ

учаастан салаатата икки снл- лаах Красноярскайдаары тутуу техникумугар ышпыта. Кеша ити үөрөһүн ситиһиниэхтик бү- тэрэн, прораб дипломун ылан 1969 сылтан ыла 2 биригээдэ- ни ылан салайан үлэлэппити- нэн барбыта.

Кини маннайгы үлэбэ килэр- сибит объектарынан деткомби- нат уонна 12 квартиралаах ииттер системалаах олорор дьнэ этэ. Ити снл 163 тн. солк. тутар-монтажтыр үлэни төлө- рөн, учаастак үлэтин 40,5 бы- рыһынан толорбута. Тутар-

монтажтыр үлэ кээһэй снл- тан снл айы улаатан иһэрин үрдүнэн аһара толорулаллар. 1970 сылга 173 тн. солк. ааспыт сылга 212,7 тн. солк. үлэлэр толоруллубуттара.

Быһылгы эбисейдаах снлга тутар-монтажтыр үлэбэ 249 тн. солк. былаан тэрлэллбитин атыннык ий 30 күнүгэр 319 тн. быһынан солкубайдаах үлэ ытыллан эбисейтэлиһтибэ 6 копук иһинэ, снллаабы былаан 128 бырыһыан толорулунна. 12 квартиралаах олорор дьнэ үчү- гүй снлаанан туттарылынна.

Биригээдэ совхозка произ- водственнай тутуу типбэтинэн, Харбалаба 20 мнэстээх гара- Һы болдоһуун биһр снл иһинэ тутан үлэбэ киллэрэргэ сана үрдэтиллибит эбисейтэлиһтибэ ымынан, СССР тэрлэллбита 50 снлын биһр улахан бөлөхтөөх көрсөргө туох баар күүбүн тү- мөн үлэллэр.

Прораб Кеша днэн учаастак коллективин үлэһиттэрэ аат- тымлаара мээһнэ буолбатах. Ити аата кини, агардас бы- лааннаах үлэни тэрйээччи, пр- дээччи буолбакка, биригээдэ чи- лэһнэрин снныһалларын, үлэ-

лэрин табан дьүөрэлээн тэрйи- риттэн, хас биһрдин үлэһит ил- ларбатыгар көнө онороруттан, үлэһиттэргэ сонуну, көрөнн кнп- сириттэн ааттаммыта. Ол да иһин коллектив үлэһиттэрэ биһр санаанан профсоюз деткомун председателинэн быһбардааты- лар.

Арыйах үлэһиттөөх тутуу, учаастага бөйөтэ бөйөтүгэр снл- материальнай базаны тэрйин, коллектив үлэһиттэрин аһсаан, идэтиһин өттүнэн үүннэрэн, би- лэгини көһүйөөн аһара тутар- монтажтыр үлэни мытар про- граммагаа, механизированнай учаастак буола улаатта.

Тоһсүө пилетка маннайгы снлытар инженер Макаров П. П. салаататынан «Сельхозтехника» өддөлөннөһүгэр Чурапчыга маннайгы таас мастерской үлэбэ киллэрлэллбита. Пилетка кэ- лэр снлаарыгар райком уонна 8 квартиралаах уопсай таас дьнэлэрин үлэбэ киллэрэр со- руктаахпыт.

Механизированнай учаастак иһинки кэскилэ, сорууга улахан, ону толорууга үөрөхтөөх, эдэр күүс эбиллнитэ, улахан суолта- лаах. Ол иһин производствора таһсар оройуон ыччаттарын би- һнэхэ, тутуу механизированнай учаастагар, үлэни кэлэргити- гэр сүбэллнбит.

М. ФИЛАТОВ,
биһиги общ. корр.

Биһиги рейдэбит

„БИИЛКЭНЭН“ ОТ, „НЬУОСКАНАН“ ЭБИИ АҢЫЛЫК

Бөлхөһкэ өттөөһүн снллаары былаана 53 бырыһыан туолбут. Ити таһынан Субуруускай ааты- нан совхозтан 250, Ленин ааты- нан колхозтан 100 тонна оту атымылаһахтаахтар. Онон былаан таһынан 30 ынах сүөһүнү иитиэхтээхтэр. Билигин күннэ бөрөоскуга 3, ынахха 5,8, атыыр оһуека 8 кг от бэрилээр. Оттон хаһымы снлыгытыгар 3, убаһага 8 центнер, биһрдиллээн хаһаайыс- тыбага 15-нн барыта 2500 центнер кэрннэ от угуллубут. Маны сэргэ эбии аһылык бы- Һыматынан бөрөоскуга күннэ 1 кг тигэһэрэ, ынахха 660 грамм комбикорм, снлыгыга бурдук кө- рүллэр.

Кара Маркс аатынан колхоз 1 №-дэх биригээдэтэ (старшай биригээдир П. Г. Оконешиников) быһыл общественнай сүөһүнү икки сиринэн барыта 7 хотону- нан кыстатар. Лампаарыкы фер- матыгар быһырымы уонна быһыл өнүс кыһаһы бүтэрбүт ыччаттар үлэллилэр. Бинилэр 150-ча ынары, 20-ча тигэһэни көрө- лөр. Мавна Фуралжырынан Е. Н. Лыткин, эбии аһылыгы бөлө- нөөччинэн Н. Р. Лыткин үлэ- лиллэр. Ааспыт мйга оту өрдүк өрөскуоттааһын таһаарыллыба- тах. Сүөһүлэр сылаас ойбонтон уулаһыһынара олохтоммут. Оттон эбии аһылыгы бөлөһтөөһүн уон- ни снэтин туруга хайлаһый?

Бу фермада KB-200 корхоза- парник хоту хотонго үлэллэр. Көөһнөрбөнү от снатын булжу- бай онороллор. Ол эрэри дьо- байн эрэ салааталлар. Холбоур, мугар эрэ снатын сэтлннн 21 сөһүрү 20 тигэһэни, биһр сүтүтэр 20 тигэһэни, күүбү корор Евдокня тыгыр оһуһу корор Евдокня ахомова убаһас көөннөрбөнү эдэрэ

ылыыт. Аны онтукатын түгүтөр иһитэ-хомуеһа суох. Ол иһин 21 төбөбө түгүтөһитэ дуомнаан хо- тууаларын үрдүгэр кутан биэр- бит. Ити эбии аһылыгы эхп курдук ньуосканан салаһыттан туох атымынаарый? Оттон ити иһиннэ икки күн эбии аһылык олох даһаны оһоһулуубатах.

Хотоннор ааниара арсыһа ту- рар. Халданнар икки өттүлэри- нэн дьнэ таһа ыйданарар. Итиннн түүүнү хайдаһа табыллар. Ма- на үлэһиттэр сүөһүлэр ааныһа уулаабаттарын, ардыгар ойбонго киирэ да сөрүмнэттарын туһунан айдаарсаллар. Ол снн даһаны курдук «Биһиккэнн оту» салба- нар, «ньуосканан эбии аһылы- Һы» сытырдабыта буолар сүөһү- лэр хантан утатыахтарай?

Оттон Арбаа Оттох алаас иһи- нээри хотонугар 330 бөрөоску, 30 тн.һаһас турар. Хотон сөрөх өһүөлэрэ төстөн бөрөбулуоханан тартарыллыбыттар. Олус снн- ктөөх, үөбөттөн тамаһтыр. Ону колхоз кылаабынай зоотехника Г. Ф. Вгоров сылаас күннөр буолбуттарынан быһаарар. Оттон тыһымы өбитэ буоллар, тамаһ- табаһка, кырынан көрөн ту- руехтааһын курдук тылаһар. Хотон олус ыһараһа. Онон хотон сөрөх өттүгэр бөрөоскулар груп- панан араарыллыбакка уопсай киллэһкэлэргэ тураллар.

Уолунаан Николай Спенцов- туун, кэргэниһэн Анастасия Павлодалыын барыта 112 ыччат сүөһүнү көрөр Петр Спенцов көпсөөһүннэн, көөннөрбөнү ман- на өмнө иһитэ суох от үрдүгэр кутан биэрэллэр өбит. Ол даһаны дуона суох бэриллэр. Аны ити бөйөһөһит муостада халыһы- тын көөннөттөн төһөтө тиксэрэ биллнбэт. Бу хотонго бөрөоску-

лар быттыһымылара таһсан ээр- өһүөһа ветеринарнай үлэһиттэр туһааннаах дьаһалы ыла ил- ктэр.

Эмнэ бу фермада сытылары уон- на түрүгү икки хотонго мөн- нык ынахтар кыстаан тураллар. Сүөһүлэр тыһымы ойбонго уулууллар. Хотоннор эргэлэр, ха- раһаллар. Үлэһиттэр тон даһы- танн таһырдыттан көйөн киллэ- рэн тыһымы ууга бункуйан көөннөрбө днөн ааттаан онорол- лор. Сылаас паары биһиги сы- рыттаһыт эрэ күн нончо хо- тонтон сана бардэрэр буолбут- тар. Оттон бу ферма сөһүрүу хо- тонугар кормозапарник суох. Эбии аһылыгы онорууга аһаан ууну дьнэ таһыгар икки бучу- хада кутаа оттон сылыталлар. Ыанныксыттар итинтөн бөдө- рөнөн таһан көөннөрбөнү оно- рууга тутталлар. Сүөһү уулуу- руугар аһаан хорууда суох. Ол иһин үлэһиттэр хотон иһигэр ту- рар цистернаттан биэдэрэһи та- һаһ уулулаллар. Быһага сүөһү иһитини ыраахан үлэһити ме- ханизациялаһын халык да көрү- нэ суох.

Сага төрүүххэ бөлөн хайа да хотонго суох. Лампаарыкыта биһр хотон аһар отто тоһон ту- рарын снлытырга былааннаһа- лар. Оттон атыттарга хайдах эмэ сааһылаан мнэстэ таһаарынар бадалаахтар. Бары хотоннорго электрическай уот киллэрлэл- бит бурдук. Ол эрэри туһата кыра. Кнэбэтин хөйүтэһ, сар- сыардатын эрдэлээн биэрэллэр уонна сааһай үлэ үгөннөгөр ылан кнбиһаллар. Онон үлэһиттэр ха- раһара харбылаһаллар. Иччат сүөһүнү ыһаһын күүбүн кыс- тыкка киирингэ эрэ ытыллы- быт. Атынныкы мйга төһө эби-

лиһиттэрэ биллнбэт. Хаһаһы аарымыга сууккатаары төлөһүү- нү барыллаан ылыыттар.

Үлэһиттэри зооветеринарнай үөрөхтөөһүн ытыллыбат. Кини- лэр ортолоругар быһылгы кыс- тык ыраахаттарын учуоттаан биһрдиллээн эбисейтэлиһтибни ымыһары тэрлэллбэтэх. Ф. Ох- лопков аатынан совхоз рабачай- дарын, специалистарын кыстыгы тэрэһилиһтөөхтөн туораһыһа республика үрдүнн ыгырыла- лара дьүүлөһмөтөх. Колхоз кы- лаабынай зоотехника социалисти- ческай эбисейтэлиһтибни ымы- Һарын туһунан ыһылаһастаах, колхоз уопсай эбисейтэлиһтиб- тигэр снгөнөр.

Ити уоһа ахтыллар итэһэтэри колхоз туһааннаах специалиста- ра уонна сүөһү иһитини бары үлэһиттэрэ сүбөлөһөн снбал көм- иһигэр туоратар дьаһаллары ылаһара наада.

Рейдэбэй биригээдэ чилиһнэрэ:

А. МОХНАЧЕВСКАЯ,
народнай хонтуруол Кара Маркс
аатынан колхозтаары
групбатын председателэ.

Г. ТУРАНТАЕВ,
народнай хонтуруол колхоз-
таары групбатын чилиһнэ.

С. АЛЕКСЕЕВ,
биһиги анал. корр.

48 эрэ булчут

Бултааһын хаамыһа көрдөрө- рүнэн, оройуон территориятыгар сннкэрэ булт баара билиһнэ. Билиһиги туругуһан, колхозтар булчуттара 4 тыһымычаттан тах- са андаатары, 400-кэ тиниги, 14 солондону, 131 кырыһаһы бултаатылар.

Булчуттары сннэ таһаарымы түүүээри бултааһын соруаһын төлөрүүгэ быһаарар суолтаһы ыларын үрдүнэн, оройуон кол- хозтара быһылгы булт снэонугар таһсаахтаах булчуттарын аһар- дарыттан ордуһун таһаарбаһка олореллор. Ленин аатынан кол- хоз 25 булчуту туруоруохтааһар 18 кнһини анаабытыттан 13 эрэ кнһи бултуур. Оттон Кара Маркс уонна Калинин ааттарынан кол- хозтар 20-днн онугар сэттэлнн аһыстын эрэ булчуту туруорду- лар.

Сотору хэм иһиннэн былаан- наах булчуттары барыларын та- һаарымы өрөйиллэр.

БИИГИ КОРР.

Н ИЙН өнгөөх быс
ахыларын нэгтэ хүн
нээх халдан түүрт сарахара
арыла түэтэ. Хатын чаран
наах, туслаа күөлзөх, тула
отто күөх тыланан хаймнылам
мат бийнги тангымар Чурап
чыбыт бипр үчүгэйжэн сайн
лытар баар буолан хаалла
быт. Чэбдик салын, күөх
дыргыл сута, музыка тыла.
Үчүгэйжэн хатыннар.
Тымынаах хатыннар. Дээ
дыни. Барыта сырдык, ба
рыта сэргэх. Саала ийгэр
олорор хае да сүүһүнэн дьон
нор, бу сайылык калдыттар
ра, төрөөбүр алааспыт айыл
ратын көрөн дууһалыкын ум
сугуйан тымымакка да олор
дохпур.

„КУЛУК СЫРДЫККА СҮТЭР“

Бу күөх хатыннар быс
һынан төр курдук бытыктаах
хатыннар кийн бартыбыланы
туора кыбынан, ийини кэниин
кэбэһа-кэбэһа, кийрэн кэлтэ.
Сирэйиттэн-харадыттан көр
дохко, эдэригэр сөөбө суох
көрсүө, сэмэй кийн, быһата,
дьон кийтэ дин саныыган.
Ити продавец Охонзон. Кийн
тыла-оһо кэмчи. Ол тынан ба
ран үлэтигэр дууһалыкын бө
риймэт кийн. Нэбилиэннэни
сонун табаарынан хаатчылар
бадалаах. Ол санаатын толору
толорор. Дьон-сэргэ дийри
итэһэни, махталын ылар.
Өссө депутат буолар. Убу-аһы
снэбэт, дьиннээх чыһинэй
кийн. Кырдыкка дараны ар
гыныга манчык ара дьоннор
наадалар. Бу оруулу Иван
Барашков, эдэр эдэрин аах
сар буоллааха, сүһүнүнэн
сепко толордо.

Охонзон—үрүү көргөннээ
сылдыбыт огдооба кийн. Кийн
бастагы көргөннүтэн оро
лоох. Ол да буоллар, бу па
ныкхай хатыннар быстырар
тар кымыс кэбэһа турар. Эмэс
кэ тыа быһынтан эдэржээн,
трүмөччү лыха курдук кымыс
чаан, тырмынаабытынан кий
рэн кэлэр. Ити—Клара. Үр
дүк үөрөңи сана бүтөрбөт
үчүүтал кымыс. Бу оруулу
Мария Никитина көрөхсөннө
лөөхтүк толордо. Эдэр кийн
тапталым мараһа, үөрүүтэ
көтүүтэ, долгуйуута, сородор
хомойуута, дьүөгэлэригэр,
ийэтигэр, аратыгар сыйма
на—бука барыта олохто дьин
баарын курдук. Бу сценада
Тнахээн өбөннөрү артист Иван
Кандинский оонньообута эмээ
олус кийрэттэ. Тнахээн оон
нёр—араас эрэйгэ, быһы
лаанирга, балымыга дараны
түбөспит, быһата дьону та
бэргэ, оһу-сааһы ситиһэргэ
хара күлүк нийит кийтэ. Кийн
дьүһүнүүн бодолуун, тыла
тылаһын-өстүүн, бэл туттар
туттунуулуун типичнэй образ.

Бу образы автор даһаны, ар
тист дараны адыас сонундук
чочуйбуттар. Бу—улахан си
тинин.
Мотуруона эмээхсин—Кла
ра ийтэ. Кийн—айымытаба
ны билбэт, үрүт бипр оотун
уута мэлиттэ. Мар сүгөһөр
дэммит ийэ, оотун, сорогөх
кымыһы, кийн ооннорго сүр
дүк бадалаах, дьонго үтүө
сыйманнаах эмээхсин. Бу
образы артистка Мария Ива
нова улахан ситиһиндээхтик
толордо. Ийэ ийэ курдуга, му
нуутта-төһинтэ, итаһына
сороһуна, үөрүүтэ дараны
ийини итэһэтэр.
Натяа оруулуун Елизавета
Попова, Сүөкүлэни Февронья
Гоговцева талааннаахтык то

лордулар. Бу ийи дьахтар
мараһымына кэлэллэр. Мара
һыны хатымлаах буолар. На
тыа тылаах-өстөөх, барыны
барытын кым-хайа ийини
билбэт-көрбүт, сытымы, ому
наах дьахтар. Мараһымын ха
таммытын дьини билээрн
күлүүс бэчээтин алдас төвө
тардан кэбһөн, айлаан-түрү
лүн бөһөгү таһаарар. Оттон
Сүөкүлэ нөгүөһү туспа тини,
туспа туттуу. Иккэн олус
көрөхсөннөлөөх образтар. То
лороччулары махалыастар
ширбэтигэр ара тийбэт.

Барсыев—сельпо солбуйар
председателэ. Бу оруулу Петр
Седалищев ситиһиндээхтик
толордо. Кийн өттүтүн кийн
тутуһар улахан сымбаты
суох. Пьеса сүһүнү буларды
на, бу образ бипр бастыны
нан, көрөөччүлөр өйдөрүн-са
нааларын тутар образынан
буолуоча.
Колл—сельпо шофера. Бу
оруюлу Егор Сысоловтин эмээ
көрөхсөннөлөөхтик толордо.
Клара аратын Ньукүүс оруу
лугар артист Петр Попов сү
һүнүн бэркэ оонньоото. От
тон Тамара, Лара орууларын
Христина Федуллова, Людмила
Винокурова эмээ үчүгөйдик
толордулар. Кийнээр бийэлэ
рин орууларын ис көһөнүн
толору үчүгөйдик өйдөбүт
буоланнар, кийн итэһэйэр,
ылынар. Бу эмээ олоххо баар
ыччыттар тымынаах образта
ра.

Пьеса түмүгэр продавец
Охонзон 3150 солкуобайы
снэбэт аатыран, бар-дьон
үбөүтүтүр тийэн, өссө
сууттана сыйан баран, сүтэр
бит донумуона көстөн, мара
һырар. Кийин баһаавырда,
сөйүөдүү сатаабыт дьон сым
ылалара тахсар.

«Күлүк сырдыкка сүтэр»
—сонун темада үчүгөйдик
сурьүлүбүт пьеса. Сэмэтинай
линиата, тыла-оһо кийини
көрөхсөтөр, өлбөхкэ үөрэтэр.

Пьесада тымынааһынаах,
үөрүүтээх-көтүүтээх да тү
гөннөр үгүстөр. Бу пьесаны
сүрүйбүт М. Д. Попов уонна
пьесаны тымынаан, дьон оҥо
рон сценада ситиһиндээхтик
түрүөрбүт режиссер И. И.
Кандинский көрөөччүлөр мах
талларын, бийирбэллэрин
сөһтөөхтүк ылаалар. Худу
һунуһук Семен Семенов
оңорбүт декорациялара оон
һуууну улахаанык түсэрдэ.
Сцена кырааскатын улахан
нын байытта.

Пьеса түһүһүн ити курдук
ахтан туран, көрөөччү бы
һытыһан, манчык бэлиттэ
һиннэри оңоробун. Пьеса кы
лаабынай героиня—Охонзон.
Бу образ олус рамкага хаай
тарбыт. Ол түмүгэр артист
образы толору арыйар кыра
суох буолан хаалла. Оонһуу
садаланыарыттан бүтүөр дьэ
ри бипр туттунуулаах, бипр
таптастаах-сантаах, уларыбат
бартыбылалаах (онтукатын
хаһан да ыһыктыбат). Мун
саатар хатын быһыһтар ити
бөһөлөөх кымыһы кытта көрө
рүтэр дьүһүнэ уларыбата.
Бипрде үөрбөтө, долгуйбата.
Ити кымыс барахсанга бээ
хардан да от умайан хаа
лыах эбит. Кымыһы атаары
га, кымыс дьонугар күтүөт
Охонзон кур бөһөтө кубулуй
бакка кэлэр. Сүрө бөрт дин.
Күтүөт буолартан ордух орто
дойдуга эппиэттөөх, кымыс
уымлаах ама баар үһүө. И. И.
Кандинский итинни деталла
ры өйдүү да эбит. Быһата,
уопсай сүбөнөн бу образы
адыас атыннык түсирар нээ
да. Артыһы саба быраһан бу
руйдуур сымба.

Сцена—кырааска. Ол эрэ
ни, мээһэ кырааска буолба
тах, олус эппиэттээх кыраас
ка. Артистар үгүстэрини гримэ
көрдөбүлгэ хаһан да эппиэт
тэбэт. Гримм толору түһанар
булгуччулаах. Бийиги дьон
мүт сирэйдэрин оһон-манан
хара дьураһанан сөттүбүттар
да бүһүтүттар. Күнүсү илэ
бөһөлөрүнүн олороллор. Бу
улахан көтүтүү, эппиэтэ суох
быһымы. Ийиниктин худуһун
уһук уонна пьесаны түрүө
рааччы режиссер бу өттүгэр
ирдэбили күүһүрдөллөрө наада.

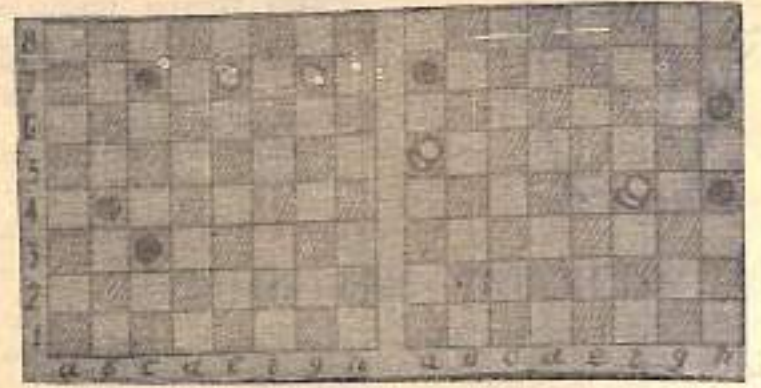
Манн төһө сценнческэй
культура билигин да итэһэ.
Сценада артист эргийэр, ха
мар, олорор бөһөтэ туспа
мьэстэлээх буолуохтаах. Түг
тан, дух-дах туттуу, сымба
халты эргийин билигин да
үтүс. Көрөөччүгэ кэһиннэн
буола сылдар артист суох
буолара наада. Ардыгар оһон
нёр оруулуун толороччулар
быт оһо курдук буолан хаа
лааллар. Сангарын, күлүү, тут
туу, хаамын бары дэһитэрин
мындырдык уонна олус сэрэх
тээхтик туттуохха.

Бу кыра бэлиттээһиннэри
народнай театр айар коллек
тива толору ыдыһыада дьэ
эһэнэбит.

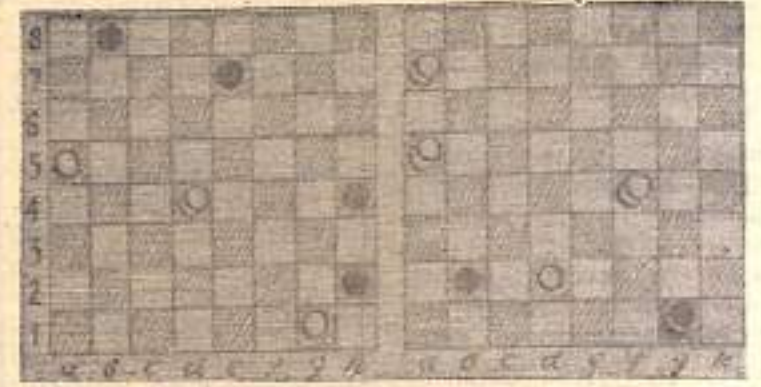
А. БРОДНИКОВ.

СПОРТ ДУОБАТ МУННУГА

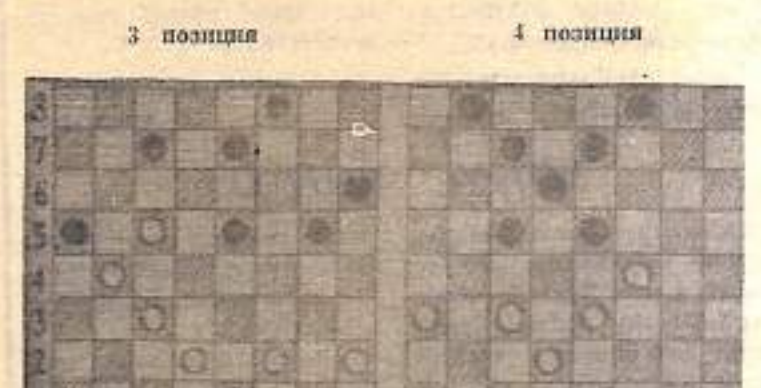
Бийиги бүтүн дуобат уочараттаах муннугун бээрэ
быт. Бастагы сөрүдэхтар хаһыт от ыйын 8 уонна
алтынны 14 күнүнээһи нүөмэрдэригэр бэчээт
тэмннэтэр.
Бары бүтүгүтү позицияларга үрүннэр сабалыла
лар уонна хоголор.

1 позиция

2 позиция

3 позиция

4 позиция

5 позиция 6 позиция
Редакция бийиги эппиэттэргитин күүтэр.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

Таптымыр арабыт, убайбыт, таайбыт
СЕДАЛИЩЕВ ЕГОР ИЛЬИЧ
бу дьыл сэтини 21 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыы
кэһиниттэн албүтүн бокуюһуһук билэр дьонноругар,
табаарыстарыгар иһитиннэрэбит.
Оһолоро, бырааттара, снэһнэрэ,
аймахтара.

ОДЬУЛУУННААБЫ 13 №-ДЭЭХ ПРОФТЕХУЧИЛИЩЕ
Бипр сымлаах трактористар курстарыгар эһин набөр
мытар.
Училище көчөгөрдүгэ наадылар. Сулуумах дьон дьиннэн
хаатчылаллар. Үлэһин бадалаахтар администрацияны
кытары көһсөтнөхтэриң сөп.
ДИРЕКЦИЯ.

ЭМП ОРОЙУОННААБЫ ХОЛБООҮГА
бастаһаһынай үлэһин СҮОПШАРДАРГА, КӨЧӨГӨР
ДАРГА, САНИТАРКАЛАРГА наадылар. Үлэһин ба
далаахтар үлэ чааһыгар администрацияны кытары
көһсөтнөхтэрин сөп.